

Contact

Jeanne van der Harst
Programmasecretaris IBP Vitaal Platteland
j.vander.harst@pzh.nl

Vergaderplaats
MS Teams

Vergaderdatum
donderdag 1 februari 2024

Tijdstip
15.00 – 17.00

Aan: Genodigden oogstbijeenkomst

Onderwerp: Verslag Oogstbijeenkomst IBP VP ZWD d.d. 1 februari 2024

1. Welkom en opening

Jeannette Baljeu, gedeputeerde water van de provincie Zuid-Holland, opent de bijeenkomst en heet iedereen welkom. Vervolgens neemt Suzan Klein Gebbink het over, stelt zichzelf voor, geeft aan dat zij de bijeenkomst zal voorzitten en licht de agenda toe. Ze vraagt daarbij of het akkoord is dat iedereen elkaar tijdens de bijeenkomst zal tutoyeren en dat er enkele screenshots / foto's gemaakt worden tijdens de bijeenkomst. Iedereen stemt hiermee in. Daarna worden "nieuwe" deelnemers aan het programma in de gelegenheid gesteld om zichzelf kort voor te stellen.

2. Update van het programma door programmamanager Inge Hoogerbrugge

Inge begint haar presentatie met een korte toelichting op het programma en een introductie op de broedplaatsen, vervolgens gaat ze in op de lessons learned zoals geïnventariseerd en op papier gezet door Jitske van Popering en de toepassing ervan via een model en daarna licht ze toe wat er binnen het programma in 2024 nog te doen staat. De presentatie zal worden gedeeld.

3. Twee actuele projecten over volhoudbare landbouw in de Zuidwestelijke Delta

Bij dit agendapunt geeft ten eerste Pieter van der Valk van Agricycling een presentatie over het project "Circulariteit begint bij de bodem". De presentatie zal worden gedeeld.

Vraag: Is voor succes van het project opschaling via een platform nodig of is uitdragen van de boodschap voldoende?

Antwoord: Het kapitaal dat met de coöperatie wordt verdiend, wordt eerlijk verdeeld over het landelijk gebied. Zodra het voor de deelnemers aan het project een verdienmodel oplevert kan er geëxtensiveerd worden en kan er gezorgd worden voor de beoogde duurzaamheid.

Vraag: Is er aansluiting bij het NPLG?

Antwoord: Loopt eigenlijk langs het project heen.

Vraag: Hoe gaat het project bekend gemaakt worden bij agrarische ondernemers?

Antwoord: Het project zet een beweging in gang die perspectief oplevert en die agrariërs snappen en waardoor ook steeds meer agrariërs aansluiten. Hierdoor worden de agrariërs zelf verantwoordelijk gemaakt voor (het succes van) de beweging.

Vraag: Hoe kunnen overheden de beweging stimuleren?

Antwoord: Door in figuurlijke zin naast de agrariërs te gaan staan en met hen mee te denken. Hierdoor wordt een driehoek gevormd die de beweging mogelijk maakt. Geld is daarbij niet het belangrijkste. Wel is het van belang om op te letten hoe de boodschap gebracht wordt en er positief op te reageren via bijvoorbeeld social media.

Vervolgens geeft Cor van Oers van Delphy een presentatie over het project “Boerderij van de toekomst”. De presentatie zal worden gedeeld.

Vraag: Zit het project al voldoende verankerd in de PLG's?

Antwoord: Deze regeling wordt gefinancierd door LNV. Het project heeft de steun van de provincies en het IBP en er wordt geanticipeerd op een vervolg. Financiële verankering moet nog wel geregeld worden. De markt, de keten en boeren zien veel kansen in de samenwerking binnen de ZWD op kennis en innovatie van toekomstige landbouwsystemen, mede in relatie tot de PLG's. Het IBP zorgt voor borging in de PLG's. In IBP 2.0 is een apart hoofdstuk hierover opgenomen.

Vraag: Is er voldoende animo voor het project?

Antwoord: Er is animo en er komt nog een oproep aan.

4. Wat is succesvol gebiedsgericht samenwerken?

Bij dit agendapunt wordt ten eerste in filmpje een column getoond van Jitske van Popering, onderzoeker GovernEUR/Erasmus Universiteit Rotterdam. Zij heeft onderzoek gedaan naar de interbestuurlijke samenwerking binnen het IBP en deelt in haar column de bestuurlijke aandachtspunten. Een belangrijk leerpunt is dat er in het IBP project vanuit de bedoeling is gewerkt waarbij de overheid naast de ondernemer en burgers ging staan om samen oplossingen te bedenken. Jitske ziet dat als een belangrijke reden waarom er zoveel is gelukt op dit proefveld. Een ander leerpunt is dat een beweging is gecreëerd waardoor het platteland vitaler en meer toekomstbestendig wordt. Om deze beweging voort te zetten en aan te laten sluiten op andere grote transities in het landelijk gebied, is het cruciaal dat de komende tijd gesprekken op verschillende niveaus worden gevoerd.

Naar aanleiding van de column presenteert Inge Hoogerbrugge vervolgens haar belangrijkste ervaringen en een vooruitblik over het vasthouden van de samenwerking. Haar droom is dat de samenwerking tussen de drie provincies in klein comité ambtelijk wordt voortgezet en dat dit comité uitvoeringsbudget heeft om projectideeën op te halen en samen te kijken welke meerwaarde hebben. Het comité zou hierover één keer per jaar bestuurlijk verantwoording kunnen afleggen. De presentatie zal worden gedeeld.

5. In gesprek over de samenwerking

Naar aanleiding van agendapunt 4 gaan de aanwezigen bij dit agendapunt in gesprek over de onderlinge samenwerking en de borging ervan na het IBP. Hierbij komen een aantal punten aan de orde:

- Aspecten als het uitwisselen van ideeën, een plek waar knelpunten en regels kunnen landen en het inzicht dat niemand alleen staat in de opgaven die er zijn, zijn van groot belang. Het is daarbij wel een aandachtspunt om dubbelingen met andere programma's te voorkomen;
- Partijen die meedoen doen dit ook omdat ze er zelf voordeel uit kunnen halen. Door het gebied centraal te stellen, kunnen synergievoordelen behaald worden.
- Het is van belang dat wat er in het gebied gebeurt, ook tussen gedeputeerden onderling goed en voldoende wordt afgestemd; vraag is hoe er voor gezorgd kan worden dat er een meer pragmatische werkwijze komt om het geld bij de ondernemers te krijgen en dat dit minder tijd kost (subsidieverstrekking).
- Het blijkt in de praktijk lastig om uit de experimenteerfase te komen. Vragen als: wie is de eigenaar en wie is verantwoordelijk voor het beheer en infrastructuur, dienen beantwoord te zijn voordat tot opschaling kan worden overgegaan. Dit geldt voor zowel de ondernemer als de overheden die bij het project betrokken zijn. Dit vraagstuk wordt onderkend evenals het belang om het spoedig te agenderen op diverse (inter)bestuurlijke tafels. In ieder geval agenderen voor het IPO overleg water, (opschaling en verdringingsreeksen). n aanvulling op het voorgaande punt is het van belang om in een vroeg stadium van een experiment na te denken over de wens tot opschalen en wat dit dan betekent bijvoorbeeld ten aanzien van regelgeving.
- Andere aanvulling is dat er oog moet zijn voor verliezers bij verandering van bestaande structuren en hoe daarmee om te gaan;

Wat t.a.v. de regeldruk zou kunnen helpen is om in de toekomst meer met gebiedsgerichte budgetten te werken dan met allemaal aparte spuks.

6. Slotreflecties

Als slotreflectie geeft Inge aan dat zij als actiepunt meeneemt om in het rondje dat de komende tijd langs de verschillende projectleiders gemaakt wordt om de stand van zaken en eventuele communicatieve mijlpalen op te halen, de vraag gesteld zal worden welk knelpunt bestuurlijk aangekaart zou moeten worden om het project tot volle bloei te laten komen.

7. Afronding

Jeannette bedankt alle aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit het formele deel van de bijeenkomst. Informeel kan nog worden nagepraat.